

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org)	DokumentID	Dokumentdatum
Wåhlander Timo, UHtsi	TDOK 2014:0495	2017-10-25
Fastställt av		Gäller från
Chef VO Underhåll		2017-11-01
Ersätter	Ersatt av	Version
BVS 544.93100	[Ersatt av]	4.0
Dokumenttitel		
BVS 544.93100 - Signaltekniska termer och definitioner		

Detta dokument ingår i Trafikverkets säkerhetsstyrningssystem för järnväg. Se särskilda regler för förvaltning av Säkerhetstillstånd.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
1 Syfte	2
2 Omfattning	2
2.1 Nya termer i version 4.0	2
2.2 Nya termer i version 3.0	2
2.3 Nya termer i utgåva 6	2
2.4 Termer med ändrade definitioner i utgåva 6	3
2.5 Borttagna termer från utgåva 5	3
3 Hjälpmedel och referenser	4
3.1 Hjälpmedel	4
3.2 Referenser	5
4 Definitioner och förkortningar	5
5 Ansvar	5
6 Läsanvisningar	6
7 Termer och definitioner	7
Ändringslogg	47

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org)	DokumentID	Dokumentdatum
Wåhlander Timo, UHtsi	TDOK 2014:0495	2017-10-25
Fastställt av		Gäller från
Chef VO Underhåll		2017-11-01
Ersätter	Ersatt av	Version
BVS 544.93100	[Ersatt av]	4.0
Dokumenttitel		
BVS 544.93100 - Signaltekniska termer och definitioner		

1 Syfte

Vid senaste uppdateringen av detta dokument (dåvarande Banverkets utgåva 6.0) var syftet att anpassa termer och definitioner till Järnvägsstyrelsens trafikföreskrifter. Termer som definieras i dessa togs då bort från det här dokumentet. Några nya begrepp från dokumenten som styr arbetet med säkerhetsstyrning infördes.

2 Omfattning

”Signaltekniska termer och definitioner” innehåller termer och definitioner inom signalteknikområdet. Den vänder sig i första hand till dem som läser eller skriver signalteknisk dokumentation som ges ut av Trafikverket. Eftersom standarden kommer att uppdateras, så är det lämpligt att ange utgivningsdatum vid hänvisningar till den.

2.1 Nya termer i version 4.0

säkerhetskritiskt fel

2.2 Nya termer i version 3.0

säkerhetsfarligt fel

2.3 Nya termer i utgåva 6

etapputförande
förarbete
granskningsledare
ibruktagandedare
ingrepp
inkopplingsledare
OTG-balisgrupp
projekteringsunderlag
riskanalys
riskkälla
ritningsstommar
signalhandling
signalsäkerhetskontrollant
Sisä-kontrollant
spårfordon
säkerhetsbevisning
säkerhetsplan
validering av funktion

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

verifiering av konstruktion
växelkontrollant

2.4 Termer med ändrade definitioner i utgåva 6

börjanpunkt
hinderfrihetskontroll
ingångsbom
körbesked
plankorsningsområde
plattformsovergång
rörelseväg
selektat tåg
skyddssträcka
tam-sträcka
tågslagsdetektering
V-försignal
V-signal
vägkorsningsförsignal
vägkorsningssignal

2.5 Borttagna termer från utgåva 5

10-övervakning
40-övervakning
A-bortflyttning
ATC
avläge
balis
balisgrupp
bevakad station
blockpost
blocksignal
blocksträcka
bortflyttad målpunkt, bortflyttning
bro-signal
dvärgsignal
fjärrblockering, fjärrblockeringssystem, fjb-system
fjärrblockeringscentral
fjärrtågklarerare
FK-låda
frisläppningshastighet
frontskydd
förbesked
försignal
genomgångsdrift
hastighetstavla
huvuddvärgsignal
huvudljussignal
huvudsignal
infartssignal
linjeblockering
linjen
linjeplats

DokumentID	Version
TDOK 2014:0495	4.0

linjeplatssignal
lokalfrigiven
lokaltågklarerare
mekanisk fixering
mellanblocksignal
mellansignal
nedspår
normalläge
normaltåg
obevakad station
orienteringstavla, O-tavla
O-tavelbalisgrupp
P-bortflyttning
påläge
sidoskydd
sidospår
signalanläggning
signalbesked
signalbild
signalinrättning
signalmedel
skyddssträcka
skyddsväxel
spårspärr
station
stationsgräns
stationssträcka
stopplykta
stängd station
tavla
tåg
tåganmälan, tam
tågdatamottagare
tågdatasändare
tågfordon
tågklarerare, tkl
tågspår
tågväg
uppspår
utfartsblocksignal
utfartssignal
vägskyddsanläggning
växling
växlingsdvärgsignal
växlingsväg
ytterplacerad utfartssignal

3 Hjälpmedel och referenser

3.1 Hjälpmedel

Inga hjälpmedel finns för detta dokument.

DokumentID	Version
TDOK 2014:0495	4.0

3.2 Referenser

Beteckning

Titel

TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000)	ATC – index, begrepps- och symbolförklaringar
TDOK 2014:0499 (tidigare BVS 544.70002)	Vägskyddsanläggningar. Signalering mot vägen
TDOK 2013:0271 (tidigare BVS 544.70003)	Vägskyddsanläggningar. Projektering av signaleringssträcka
TDOK 2014:0466 (tidigare BVH 544.70004)	Vägskyddsanläggningar. Signalering mot banan via ATC
TDOK 2014:0357 (tidigare BVS 544.70005)	Vägskyddsanläggningar. Enkel ljussignal
TDOK 2014:0376 (tidigare BVF 544.71003)	Vägskyddsanläggningar. Funktionsspecifikationer
TDOK 2014:0492 (tidigare BVS 544.92100)	Ibruktagandebesiktning av signalanläggningar
TDOK 2014:0408 (tidigare BVS 544.92130)	Kontrollbesiktning av signalanläggningar
TDOK 2014:0382 (tidigare BVF 544.98003)	Signalsystem för radioblockering på sträckan Linköping - Västervik
TDOK 2014:0544 (tidigare BVS 544.98007)	Förbeskedsavstånd
Då gällande BVF 902	Tilläggsföreskrifter för bansträcka med radioblockering Förordning om vägtrafikdefinitioner. Svensk författningssamling 2001:651 Vägmärkesförordning. Svensk författningssamling 1978:1001
JvSFS 2008:7	Järnvägsstyrelsens trafikföreskrifter

4 Definitioner och förkortningar

Dokumentet använder inga särskilda definitioner och förkortningar, förutom de som finns i kapitel o.

5 Ansvar

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

6 Läsanvisningar

Termerna presenteras i bokstavsordning. Om en term saknas kan det bero på att den är otydlig och därför olämplig att använda. Det kan då finnas en annan term med samma betydelse. Vissa termer är väl inarbetade inom området men kan ändå missförstås, exempelvis ställverk, förregling. Om så är fallet påpekas detta i den förklarande texten. Kommersiella namn på produkter finns inte med, utan förklaras i de dokument som Trafikverket behöver för att kunna använda den aktuella produkten. Termerna skrivs med liten begynnelsebokstav, utom i de fall termen alltid skrivs med stor bokstav. För de termer som har synonymer i ordlistan skrivs förklaringen bara under ett av uppslagsorden, vilket då är den term som i första hand rekommenderas för användning.

Termer som är accepterade synonymer, räknas upp efter uppslagsordet där förklaringen finns. De synonymer som inte rekommenderas för användning har i stället för förklaring en hänvisning till det uppslagsord där förklaringen finns, enligt följande exempel:

A-anläggning

Se helbomsanläggning.

Termer vars förklaringar har nära samband med andra uppslagsord, utan att termerna är synonymer, har en annan typ av hänvisning:

Ab-anläggning

Se under helbomsanläggning.

För de termer som har sina giltiga definitioner i andra Banverksdokument finns en hänvisning till detta andra dokument allra först under uppslagsordet med *Definition finns i* Därefter följer en förklaring eller en definition som skrivs med liten begynnelsebokstav. Sist under varje uppslagsord följer eventuella kommentarer och hänvisningar, på det sätt som visas i exemplet nedan:

aviseringsbalis, AV

Definition finns i TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000) ATC-term. Vägskyddsterm. balisgrupp som förvarnar om kommande O-tavelbalisgrupp

Förkortas AV. Kan vara av vägskyddskategori V1, V2 eller V3.

Jfr O-tavelbalisgrupp, vägskyddskategori.

De uppslagsord som förekommer i förklaringarna är, för att främja läsbarheten, inte markerade i den löpande texten. I stället finns hänvisningar till alla i förklaringen nämnda uppslagsord sist i artikeln. Där finner man också hänvisningar till andra termer som har intresse i sammanhanget.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

7 Termer och definitioner

75°-läge

Vägskyddsterm.

läge där en bom vid en plankorsning befinner sig i en vinkel om 75° eller mindre från horisontalplanet

Jfr bom.

A-anläggning

Se helbomsanläggning.

Ab-anläggning

Se under helbomsanläggning.

adhesion, ('Track adhesion factor')

AF-anläggning

Se under helbomsanläggning.

AH-anläggning

Se under helbomsanläggning.

aktivt fordon, ('Traction unit')

fordonet från vilket fordonsättet manövreras.

Akv

Se under avkopplingsfunktion.

angränsande system, ('Adjacent system')

angränsande system har en gemensam trafikall gräns och till följd av detta ett tekniskt gränssnitt där signalinformation utbytes.

ankomstlåsning, ('Approach looking')

funktion som avgör huruvida manuell upplåsning av en låst rörelseväg i ett signalställverk skall ske med tidsfördröjning eller inte

Jfr manuell upplåsning, rörelseväg, signalställverk.

ankomstlåsningsträcka, ('Approach section')

sträcka, före en rörelsevägs börjanpunkt, som måste vara fri från spårfordon för att rörelsevägen skall kunna låsas upp manuellt utan tidsfördröjning

Jfr manuell upplåsning, rörelseväg.

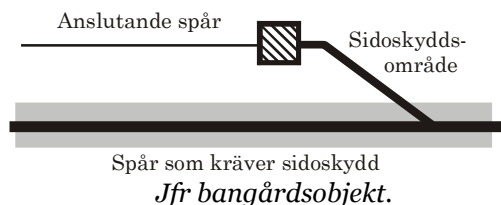
anloppssträcka, ('Berth section')

ett fördefinierat spåravsnitt före den första rörelsevägen. Detta är applicerbart till exempel vid start när RBC/IL kan ge MA för anloppssträckan och rörelsevägen som följer.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

anslutande spår

spår bortom bangårdsobjekt som lämnar sidoskydd, sett från det spår som kräver sidoskydd

approximativ position, ('Approximate position')

position som matas in manuellt av tågklareraren då ett fordon ej kan rapportera en giltig position.

assessor

person som skall bedöma huruvida arbete med en signalanläggning bedrivs i enlighet med Trafikverkets regler för säkerhetsstyrning, genom en bedömning grundad på signalanläggningens säkerhetsbevisning

Jfr signalanläggning, säkerhetsbevisning.

assisterande, NL ('Non Leading mode' se UNISIG SUBSET -023)

driftläge som medger körning från en förarhytt som inte är främst i rörelse (NL)

(JvSFS Termer E2)

automat, ('Automaton')

funktion som automatiskt verkställer på förhand specificerade kommandon, när vissa villkor är uppfyllda i ett signalställverk eller manöversystem

Jfr central automat, lokal automat, signalställverk, manöversystem.

automatisk upplåsning

upplåsning av rörelseväg, där upplåsningen initieras automatiskt genom att ett spårfordon passerar vägen

Jfr upplåsning, rörelseväg, manuell upplåsning.

automatisk vägskyddsanläggning

Vägskyddsterm.

vägskyddsanläggning som automatiskt börjar varningssignalera när ett kortslutande spårfordon närmar sig plankorsningen

Jfr varningssignalering, plankorsning, vägskyddsautomatik.

automatmarkerat, ('Automatically marked')

status på spåravsnitt när ett ERTMS-utrustat fordon med känd eller manuellt angiven position finns på spåravsnitt (endast ERTMS Regional).

avancerad krypteringsstandard, AES ('Advanced Encryption Standard')

amerikansk krypteringsstandard med utbredd användning. AES togs fram som en ersättare för DES.

aviseringsbalis, AV

Definition finns i TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000) ATC-term. Vägskyddsterm.

balisgrupp som förvarnar om kommande O-tavelbalisgrupp

Förkortas AV. Kan vara av vägskyddskategori V1, V2 eller V3.

Jfr O-tavelbalisgrupp, vägskyddskategori

DokumentID	Version
TDOK 2014:0495	4.0

aviseringsbalisgrupp för nivåskifte, LTA BG ('Level Transition Announcement Balise Group')
balisgrupp som aviserar ombordutrustningen om nivåskifte.

avkopplande signaleringssträcka

Definition finns i TDOK 2013:0271 (tidigare BVS 544.70003) Vägskyddsterm.

signaleringssträckan som ett spårfordon kommer till direkt efter en plankorsning

Ett kortslutande spårfordon som har passerat plankorsningen och som befinner sig på den avkopplande signaleringssträckan sätter inte igång varningssignaleringen.

Jfr signaleringssträcka, plankorsning, varningssignalering, avkopplat läge, avkopplingsfunktion.

avkopplat läge

Vägskyddsterm.

tillstånd i en vägskyddsanläggnings automatik, då varningssignalering har upphört sedan ett kortslutande spårfordon passerat en plankorsning och fordonet fortfarande befinner sig på den avkopplande signaleringssträckan närmast efter plankorsningen

Jfr varningssignalering, plankorsning, signaleringssträcka, avkopplande signaleringssträcka, avkopplingsfunktion.

avkopplingsfunktion

Vägskyddsterm.

funktion i vägskyddsanläggning, som försätter dess automatik i avkopplat läge när villkoren för detta är uppfyllda

I reläanläggningar förkortat Akv.

Jfr varningssignalering, plankorsning, signaleringssträcka, avkopplande signaleringssträcka, avkopplat läge.

avkortat tekniskt körtillstånd, SMA ('Shortened Movement Authority')

avsluta verksamhet, EoM ('End of Mission')

meddelande som fordonet skickar till RBC för avregistrering.

avvisande spårspärr, ('Deflecting derailer')

en avvisande spårspärr är låst i sitt skyddande läge vilket hindrar spårfordon att komma in på det spår som ska skyddas.

avvisande växel, ('Deflecting point')

en avvisande växel är låst i sitt skyddande läge vilket hindrar spårfordon att komma in på det spår som ska skyddas.

axellastberoende hastighetsprofil, ASP ('Axle Load Speed Profile')

hastighetsprofil för fordon med en axellast större eller lika med ett bestämt värde.

BA-balisgrupp

ATC-term.

balisgrupp, kodad med informationen "ATC-arbetsområde börjar"

Benämns "BU-baliser" i TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000).

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

backkontakt

reläkontakt som bryter när reläspolen är spänningssatt

På ett remanent relä är en backkontakt en kontakt som bryts då frontspolen spänningssätts och sluts då backspolen spänningssätts. En kontakt på ett remanent relä förblir i sitt senaste tillstånd då spänningen försvinner från den spänningssatta spolen. Först då den andra spolen spänningssätts byter kontakten tillstånd. Jfr frontkontakt.

balis, ('Balise')

enhet som ligger i spåret och som vid förfrågan sänder information till passerande spårfordon.

(JvSFS 2008:7 bilaga 1)

balisgrupp (ATC), ('Balise Group')

grupp om två eller flera baliser.

(JvSFS 2008:7 bilaga 1)

balisgrupp (ERTMS), BG ('Balise Group' se SUBSET -023)

en eller flera baliser som har samma referensposition i spåret.

balissignal

Radioblockterm.

fast kodad balisgrupp, som ersätter huvudsignal på radioblocksträcka

Balissignal ger signalbeskedet "o/Ro" med 10-övervakning.

bangårdsobjekt, ('Trackside object')

fysiskt objekt på bangården som signalsystemet styr eller hämtar information från

I signalteknisk dokumentation avses alltid signaltekniska bangårdsobjekt med denna term, även om det i andra sammanhang förekommer andra typer av bangårdsobjekt. Exempel på bangårdsobjekt är signal, spårledning, växel och spårspärr. Jfr spårledning.

B-anläggning

Se halvbomsanläggning.

BF-anläggning

Se under halvbomsanläggning.

begäran om tekniskt körtillstånd, MAR ('Movement Authority Request')

begäran om tekniskt körtillstånd till RBC. Om samtliga villkor är uppfyllda svarar RBC med ett tekniskt körtillstånd.

begränsad övervakning, LS ('Limited supervision', se UNISIG SUBSET-023)
belagt spåravsnitt, ('Occupied track section')
beredskap, SB ('Stand by mode', se UNISIG SUBSET-023)

det driftläge i vilket ombordutrustningen kommer vid uppstart och när hytten stängs ner. SB kan i annat sammanhang även betyda Service Brake, dvs. driftbroms.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

blockerande vägfordon

Vägskyddsterm.

vägfordon som inte lämnat ett plankorsningsområde efter igångsatt varningssignalering

Jfr plankorsningsområde, varningssignalering.

blockering

funktion i signalställverk som under vissa villkor automatiskt förhindrar omläggning av en växel eller spårspärr

Blockering utförs med en blockeringssträcka och syftar till att omläggning inte skall ske när ett spårfordon passerar växeln eller spårspärren.

Jfr blockeringssträcka, signalställverk.

blockeringssträcka

sträcka som, när den är belagd, blockerar omläggning av växel eller spårspärr

Blockeringssträckans utförande specificeras i TDOK 2013:0631 (tidigare BVS 544.98025)

Jfr blockering.

blockriktning

den riktning på en linje i vilken fordonsrörelse för tillfället kan tillåtas av den automatiska linjeblockeringsutrustningen

bom

Vägskyddsterm.

anordning som stänger av vägbanan för vägtrafik in i plankorsningsområdet

Jfr plankorsningsområde, ingångsbom, utgångsbom.

bomdriv

Vägskyddsterm.

anordning för manövrering av en bom vid en plankorsning

bortflyttningsavstånd

Definition finns i TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000) ATC-term.

den del av målavståndet som ligger bortom nästa huvudsignal

Information om bortflyttningsavståndet lämnas av en P-balis.

Jfr målavstånd, P-balis, bortflyttad målpunkt.

bortkopplad signaleringssträcka

Definition finns i TDOK 2013:0271 (tidigare BVS 544.70003) Vägskyddsterm.

signaleringssträcka som inte påverkar vägskyddsautomatiken, även om ett kortslutande spårfordon skulle befinna sig på den

Jfr signaleringssträcka, vägskyddsautomatik.

bortkopplande medriktad huvudsignal

Vägskyddsterm.

huvudsignal som finns vid en vägskyddsanläggning, och som i stoppställning (på linjen) eller då rörelseväg inte är låst (på driftplats) bortkopplar den del av signaleringssträckan som är belägen före huvudsignalen

Jfr rörelseväg, signaleringssträcka

bromsavstånd

Se bromssträcka.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

bromskurva

Definition finns i TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000) ATC-term.

bromskurvan anger hur hastigheten för ett spårfordon skall minskas till målhastigheten när fordonet rör sig mot målpunkten

Bromskurvan beräknas av ATC-systemet.

Jfr målhastighet, målpunkt

bromssträcka, bromsavstånd

den sträcka som ett visst spårfordon eller en viss fordonssammansättning kräver, för att kunna minska sin hastighet till en given lägre hastighet

I bromssträckan ingår inte den sträcka som tillryggaläggs under tillsättningstiden.

Jfr tillsättningstid, stoppsträcka.

byggspår

spår som Trafikverket särskilt har förklarat som byggspår och som endast upplåts för begränsad trafikering med arbetsfordon

börjanpunkt, ('Start point')

den huvud- eller dvärgsignal, där en rörelseväg börjar

Jfr rörelseväg, slutpunkt.

C-anläggning

Se ljussignalanläggning.

CD-anläggning

Se ljus- och ljudsignalanläggning.

CDGF-anläggning

Se under ljus- och ljudsignalanläggning.

central automat

automat i fjärrblockeringssystemets centralutrustning

Jfr automat.

central manövrering

tillstånd i signalsäkerhetsanläggningen som innebär att växel eller spårspärr endast kan manövreras från centralt manöversystem

Jfr lokal manövrering.

CMI, ('Controller Machine Interface')

tågklararens manövergränssnitt.

D-anläggning

Se ljudsignalanläggning.

del av rörelseväg, ('Part of route')

en rörelseväg kan bestå av flera delar. Avsikten med att dela upp en väg i mindre delar är att ha möjlighet att låsa upp en del av vägen innan hela vägen låses upp. En ”del av rörelseväg” begränsas av spårledningsskarvar (i ERTMS regional av virtuella spårledningsskarvar). En ”del av rörelseväg” kan bestå av en eller flera spårledningar.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

delbesiktning

del av ibruktagandebesiktning begränsad till ett delsystem, en funktion eller en geografisk plats, som utförs och dokumenteras separat

Jfr ibruktagandebesiktning.

D-fel

Se driftfel.

Data Encryption Standard, DES

Amerikansk krypteringsstandard från 70-talet. Standarden har fortfarande utbredd användning men ersätts succesivt v AES. Standarden använder krypteringsalgoritmen DEA.

Data Encryption Algorithm, DEA

En krypteringsalgoritm.

driftbroms, SB ('Service Brake)

SB kan i annat sammanhang även betyda Stand By mode.

driftbromsretardation, SBD ('Service brake deceleration')

driftfel, D-fel

fel i vägskyddsanläggning som kan störa tågföringen men inte primärt medför någon säkerhetsfarlig situation

Vid en säkerhetsfarlig situation finns risk finns för skador på människor, fordon eller anläggningar. Driftfel förkortas D-fel.

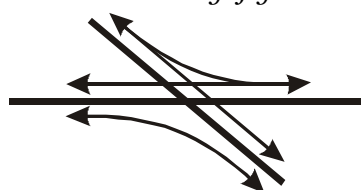
driftläge, ('Operation Mode')

driftskompatibilitet, ('Interoperability')

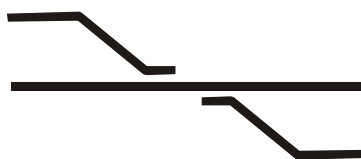
dubbel korsningsväxel

korsningsväxel genom vilken det finns två rörelsemöjligheter från varje spår

En dubbel korsningsväxel kan ur sidoskyddssynpunkt logiskt betraktas som två enkla växlar enligt figuren.

Rörelsemöjligheter genom en dubbel korsningsväxel

Logisk bild av en dubbel korsningsväxel

dubbelutrustad bana, ('Mixed levels')

flera olika systemnivåer på samma spåravsnitt.

dubblade baliser, ('Duplicate balises')

E-anläggning

Se enkel ljussignal.

DokumentID TDOK 2014:0495	Version 4.0
------------------------------	----------------

efterringning

Vägskyddsterm.

varningssignalering som kvarstår i en vägskyddsanläggning trots att ett kortslutande spårfordon i hela sin längd passerat plankorsningen eller varningssignalering som igångsätts när ett spårfordon befinner sig på väg bort från plankorsningen

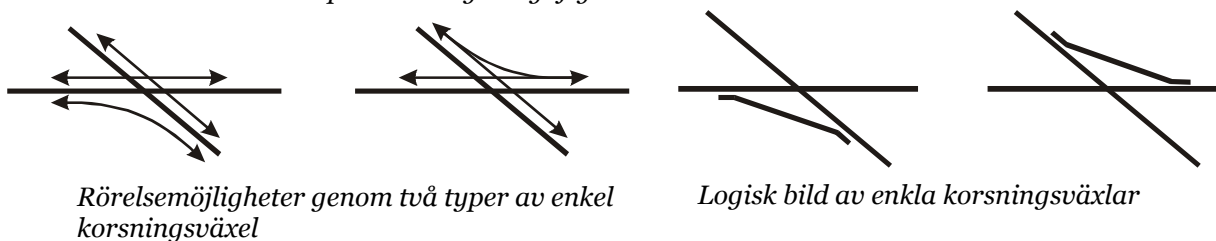
Jfr varningssignalering, plankorsning.

elektriskt växeltungelås, ('Point lock')

enkel korsningsväxel

korsningsväxel genom vilken det finns två rörelsemöjligheter från två av spåren

En enkel korsningsväxel kan ur sidoskyddssynpunkt logiskt betraktas som två enkla växlar och en spårkorsning enligt figuren.

enkel ljussignal, E-anläggning

Behandlas i TDOK 2014:0357 (tidigare BVS 544.70005) Vägskyddsterm.

vägljussignal använd vid plankorsning med övergång för enskilda markägare

Jfr vägljussignal, plankorsning.

ERTMS, ('European Rail Traffic Management System')

European Rail Traffic System, europeiskt standardiserat trafikstyrningssystem för järnväg, som inkluderar ETCS och GSM-R.

ERTMS ankomstområde, ('ERTMS entrance area')

spåravsnitt från 2/3:s startpunkt där ERTMS ombordsystem byter till nivå 2/3, till förreglingssystemets gräns där RBC/IL kontrollerar rörelsevägar.

ERTMS Interoperability Contract

Avtal mellan olika KM-domäner som etablerar procedurer och överenskommelser om nyckelhantering mellan KM-domäner för att möjliggöra domänöverskridande trafik.

ERTMS Regional, ('ERTMS Regional')

Trafikstyrningssystem för systemnivå 3 avsett för lågtrafikerade banor.

ESIK

förkortning för Enkelspår, Samtidig Infart, Kort, vilket är en benämning på en standardiserad driftplatssutformning på enkelspår, där samtidig infart normalt kan användas för tågsätt, som är upp till 550 m långa

Jfr samtidig infart, ESIL.

DokumentID	Version
TDOK 2014:0495	4.0

ESIL

förkortning för Enkelspår, Samtidig Infart, Lång, vilket är en benämning på en standardiserad driftplatssutformning på enkelspår, där samtidig infart normalt kan användas för tågsätt, som är upp till 650 m långa

Jfr samtidig infart, ESIK.

etapputförande

en anläggningsändring kan delas in i etapper, ett etapputförande är ett temporärt och på förhand fastställt utförande av anläggningen

ETCS, ('European Train Control System ')

European Train Control System, europeiskt standardiserat trafikstyrningssystem för järnväg, och som inkluderar utrustning för fordon och markutrustning.

ETCS-identitet, ETCS ID

unik identitet för varje balis, radioblockcentral och ombordutrustning.

ET-nedsättning, extra tvingande nedsättning

Definition finns i TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000) ATC-term.
tillfällig nedsättning av hastigheten med ATC

Jfr nedsättning.

euroradio, ('Euroradio ')

protokoll som används i ETCS för etablering av en säker förbindelse mellan två ERTMS-enheter (t.ex. RBC och OBU).

externmarkerat, ('Externally marked ')

tillstånd på spåravsnitt efter begäran via externmarkeringsterminal vid arbete eller outrustat fordon på spåravsnittet (endast ERTMS Regional).

externmarkeringsterminal, HHT ('Hand Held Terminal ')

externmarkeringsterminalen ska kunna externmarkera och externavmarkera ett spåravsnitt. Det är föraren eller tillsyningsmannen som externmarkerar eller externavmarkerar via handterminalen för att markera det avsnitt där fordonet eller arbetet finns (endast systemnivå 3).

extra tvingande nedsättning

Se ET-nedsättning.

fail-safe

Se felsäker.

farbart läge, ('Passable ')

läge för rörligt objekt, vilket innebär att objektet kan passeras av spårfordon, utan risk för skador på spårutrustning eller fordon

Jfr rörligt objekt.

farlig punkt, DP ('Danger Point ')

punkten bortom slutpunkten för en rörelseväg som kan nås av framänden av fordonsättet utan att det uppstår en farlig situation (se även nödbromsmåltpunkt).

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

felsäker

egenskap hos en funktion eller ett system vilken innebär att om ett fel uppstår skall funktionen eller systemet gå till ett säkert tillstånd enligt nedanstående tre villkor

Ett enkelfel med eventuella följdfele får inte orsaka säkerhetsfara.

Ett enkelfel med eventuella följdfele skall upptäckas så tidigt, att det är en försumbar sannolikhet att det skall uppstå ett andra oberoende fel som medför säkerhetsfara.

Ett upptäckt fel skall försätta funktionen eller systemet i ett säkert tillstånd.

Benämndes tidigare fail-safe.

fientlig

en rörelseväg eller ett lokalfrigivningsområde är fientlig mot en annan rörelseväg eller ett annat lokalfrigivningsområde om de inkräktar på varandras skyddsbehov, och därför inte får användas samtidigt

Jfr rörelseväg, lokalfrigivningsområde.

flankskydd

Gammal benämning på sidoskydd.

frikopplingsnyckel

Vägskyddsterm.

nyckel som används till att mekaniskt frikoppla bomdriven för manövrering med handkraft, och som bryter motorströmkretsen till bomdriven när den tas ur sitt läge

Frikopplingsnyckeln är normalt placerad i manöverlådan vid vägskyddsanläggningen.

Jfr bomdriv, manöverlåda.

frisläppningshastighet, (ATC)

den hastighet till vilken ATC-systemet övervakar bromsningen efter mottagen ATC-information ”vänta-stopp” (eller motsvarande ATC-information).

frisläppningshastighet (ERTMS), RS (‘Release speed’ se UNISIG SUBSET -023)

hastighet beräknad i ERTMS/ETCS som tillåter ett fordon att närma sig slutpunkten för det tekniska körtillståndet på ett säkert sätt. Det behövs vid punktformig överföring för att fordon ska kunna närma sig en signal som slagit om till ett körbesked och nå dess informationspunkt.

frontkontakt

reläkontakt som sluter när reläspolen är spänningssatt

På ett remanent relä är en frontkontakt en kontakt som sluts då frontspolen spänningssätts och bryts då backspolen spänningssätts. En kontakt på ett remanent relä förblir i sitt senaste tillstånd då spänningen försvinner från den spänningssatta spolen. Först då den andra spolen spänningssätts byter kontakten tillstånd.

Jfr backkontakt.

frontskydd, (‘Front protection’)

skydd som ska hindra spårfordon från att komma in i en tågväg vid dess slutpunkt, eller på tågvägens skyddssträcka.

(JvSFS 2008:7 bilaga 1)

DokumentID TDOK 2014:0495	Version 4.0
------------------------------	----------------

frontskyddsområde, ('Front protection area')

spåravsnitt mellan frontskydd och den rörelseväg som kräver frontskydd

Frontskyddsområdet skall kunna kontrolleras obelagt med teknisk lösning.

Om det finns ett korsande spår genom frontskyddsområdet, och spårkorsningen ligger bortom skyddssträckan, så ingår det korsande spåret inte i frontskyddsområdet, förutsatt att ett fordon på det korsande spåret inte kan komma in i frontskyddsområdet.

Jfr rörelseväg.

full övervakning, FS ('Full Supervision mode', se UNISIG SUBSET-023)

driftläge som ger full övervakning av hastigheten och förbikörning av slutpunkt.

driftläge som medför tekniskt körtillstånd för säkrad rörelse (FS).

(JvSFS Termer E2)

fällningssträcka

Närmare beskrivning finns i TDOK 2013:0271 (tidigare BVS 544.70003) Vägskyddsterm.

den del av signaleringssträckan som sträcker sig mellan igångsättningspunkten och den punkt där kontrollsträckan börjar

Gränsen mellan fällningssträckan och kontrollsträckan kan finnas vid

- orienteringstavlan för plankorsningen

- balisgruppen som lämnar signalbesked för plankorsningen

- punkten där förbesked lämnas för den huvudsignal som kontrollerar vägskyddsanläggningens status.

Saknas signalering mot banan är fällningssträckan, kontrollsträckan och signaleringssträckan samma sträcka.

Jfr signaleringssträcka, igångsättningspunkt, kontrollsträcka, plankorsning.

fällningstid

Vägskyddsterm.

tiden från det att varningssignaleringen med ljud- och ljussignaler börjat till dess att samtliga bommar nått kontrollerat läge

Jfr varningssignalering, ljud- och ljussignaler, bom.

förarens användargränssnitt, DMI ('Driver Machine Interface')

Driver Machine Interface, gränssnittet i fordonet mellan föraren och fordonets ERTMS-system.

förenklad tågväg, SR ('SR-route')

används vid stoppassage för att konfliktsäkra det område som fordonsättet kan komma att trafikera.

Samma krav för låsning som för tågväg förutom sidoskydd samt att växlar och spårspärrar kan vara ur kontroll. I SRS betraktas förenklad tågväg som en undergrupp av tågväg.

Tågväg i system E2 och E3 för tågfärd eller spärrfärd som ska framföras förbi en signalpunkt med verksamt tågskyddssystem med utan tekniskt körtillstånd.

(JvSFS Termer E2)

förberett läge

Vägskyddsterm.

tillstånd för vägskyddsautomatik på en driftplats, där en tågväg låsts på ett sådant sätt att ett kortslutande spårfordon som kommer in på signaleringssträckan där tågvägen finns sätter igång varningssignaleringen

Jfr vägskyddsautomatik, signaleringssträcka, varningssignalering.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

förarbete

en tillfällig teknisk lösning som planeras, granskas, monteras, besiktigas och kopplas in inom ramarna för en ändring (med en unik ändringsnot)

förbeskedsavstånd

avståndet från den punkt där förbesked lämnas till den punkt där förändringen inträder

Förbeskedsavståndet måste uppfylla kraven i TDOK 2014:0544 (tidigare BVS 544.98007) "Förbeskedsavstånd".

Jfr bromsavstånd.

förbikopplat, IS ('Isolation mode', se UNISIG SUBSET-023)

driftläge där fordonets bromssystem inte är kopplat till ombordutrustningen. Detta indikeras för föraren.

fördröjd bomfällning

Närmare beskrivning finns i TDOK 2014:0376 (tidigare BVF 544.71003) Vägskyddsterm.

funktion som förhindrar igångsättning av varningssignalering när spårfordon gör uppehåll, till exempel för resandeutbyte, på signaleringssträckan på en driftplats

Fördröjd bomfällning aktiveras av tågklararen.

Jfr bom, varningssignalering, signaleringssträcka.

förhandlad avkortning av tekniskt körtillstånd, Co-SMA ('Co-operative shortening of MA')

förfrågan från RBC till ombordsystemet om avkortning av tekniskt körtillstånd, som genomförs om avkortningen kan göras utan bromsningrepp.

förprovning, ('Pre-test')

funktion i signalställverk eller manöversystem, vilken prövar om en order att låsa rörelseväg kan verkställas

En order som inte kan verkställas kommer att magasineras eller förkastas.

Jfr signalställverk, manöversystem, order, rörelseväg, magasinering.

förregling

Oklar betydelse. Bör inte användas.

förreglingssystem, IL ('Interlocking')

en allmän term som används om styrningen av låsning och upplåsning av "signaler och växlar" för att förhindra att osäkra situationer uppstår. Termen används även om systemet som utför dessa funktioner.

förringningstid

Vägskyddsterm.

tid för varningssignalering med ljus- och ljudsignaler innan bommarna börjar fällas

Vid anläggningar där bommar fälls med olika starttid räknas förringningstiden tills att sista bommen börjar fällas. Tiden till dess att första bommen börjar fällas benämns "förringningstid för ingångsbom".

Jfr varningssignalering, ljus- och ljudsignaler, bom, ingångsbom, sicksackfällning.

försignalbesked

signalbesked som lämnas av en försignal eller en huvudljussignal, och som anger vilket signalbesked som man kan räkna med lämnas av närmast efterföljande huvudljussignal

DokumentID	Version
TDOK 2014:0495	4.0

första försignalbalisgrupp

försignalbalisgrupp, vars besked kan etablera en bromskurva med restriktiv mål hastighet

En första försignalbalisgrupp skall vara länkad och placerad före fristående försignal. Förkortas FFsi.

Jfr mål hastighet.

först påträffade balis

Vägskyddsterm. ATC-term.

balisgrupp som kan påträffas först i normala trafiksituationer vid ATC-övervakade vägskyddsanläggningar

Till normala trafiksituationer räknas även att spårfordon vänder.

geografisk positionsangivelse, ('Geographical position information')

information om aktuell position som kan visas i förarens DMI.

giltig position, ('Valid position')

position som säkerställts genom positionsrapport från fordonet. Jfr approximativ position.

granskningsledare

den som planerar och leder säkerhetsgranskningen

gräns för tekniskt körtillstånd, LOA ('Limit of Authority')

slutpunkten på ett MA där mål hastigheten $\neq 0$. Används exempelvis vid gräns mot TAM-sträcka.

GSM-R, ('Global System for Mobile Communications – Railways')

standardiserat system för radiobaserad kommunikation av tal och data för järnvägen.

halvbomsanläggning, B-anläggning

Vägskyddsterm.

vägskyddsanläggning med ljus- och ljudsignaler samt bommar som stänger av endast en del av körbanan, så att utfart ur plankorsningen är möjlig även när bommarna är fällda

Halvbomsanläggningen kan utföras med förlängd förringningstid och betecknas då BF-anläggning.

Jfr bom, ljus- och ljudsignaler, plankorsning, förringningstid.

handvev

vev för manuell omläggning av en växel som normalt är motordriven

hastighetsnedsättning, TSR ('Temporary Speed Restriction' se UNISIG SUBSET -023)

tillfällig begränsning av hastigheten till en nivå som är lägre än banans största tillåtna hastighet och som av bantekniska skäl gäller på ett spåravsnitt för alla eller vissa typer av fordonssätt. Anges inte i linjeboken.

(JvSFS 2008:7 bilaga 1)

DokumentID	Version
TDOK 2014:0495	4.0

helbomsanläggning, A-anläggning

Vägskyddsterm.

vägskyddsanläggning med ljus- och ljudsignaler samt bommar som stänger av hela körbanan

*Helbomsanläggningen kan efter särskilt beslut utföras med förlängd förringningstid och betecknas då AF-anläggning.**Helbomsanläggningen finns även i en variant där signaleringen mot banan får behandlas lika som för halvbomsanläggningar. Den betecknas då Ab-anläggning.**Helbomsanläggningen kan också utföras med hinderdetektor i korsningsområdet. Beteckningen för detta är AH-anläggning.**Helbomsanläggning med både förlängd förringningstid och hinderdetektor i korsningsområdet betecknas AFH-anläggning.**Jfr bom, ljus- och ljudsignaler, förringningstid, hinderdetektor, korsningsområde.***hinderdetektor**

Vägskyddsterm.

anordning som känner av om plankorsningsområdet mellan bommarna är fritt från vägfordon

hinderfrihet, ('Obstacle free')

1) frihet från hindrande fordon i ett spåravsnitt, vilket tekniskt kan detekteras med spårledning, om det hindrande fordonet kortsluter spårledningen

Om hinderfrihet föreligger sägs spåret vara hinderfritt.

2) frihet från föremål och fasta anläggningar i det område som avgränsas av normalsektionen för det fria rummet

*Den punkt på ett spår vid en växel där hinderfrihet gentemot andra spår uppnås kallas**hinderfrihetspunkten.**Jfr hinderfrihetskontroll.***hinderfrihetsfråga, TAF ('Track ahead free request')**

förfrågan från systemet till föraren om spåret framför tåget är fritt. Kvitteras av föraren.

hinderfrihetskontroll, ('Obstacle detection')

kontroll av hinderfrihet i rörelsevägar, inom sidoskyddsområde och på eventuellt frontskyddsområde bortom slutpunkten för en rörelseväg

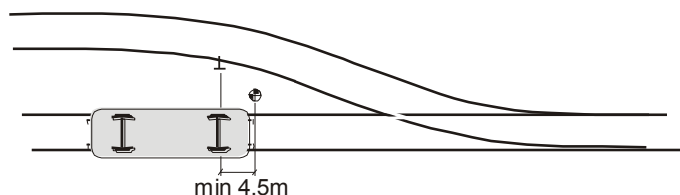
*Automatisk hinderfrihetskontroll utförs idag genom kontroll av spårledningar.**Hinderfrihetskontroll kan också vara en manuell åtgärd som utförs av tågklarare.**Jfr spårledning, rörelseväg, sidoskyddsområde, slutpunkt.***hinderfrihetspunkt, ('Fouling point')**

den punkt där hinderfrihet råder vid en växel eller spårkorsning. Anger hur nära växeln eller spårkorsningen ett spårfordon får finnas utan att inkräkta på det fria rummet för det anslutande eller korsande spåret.

(JvSFS 2008:7 bilaga 1)**hinderfri signalpunkt**

den punkt, på vartdera spåret, som ligger 4,5 m bortom hinderfrihetspunkten sett från växelspetsen

DokumentID TDOK 2014:0495	Version 4.0
------------------------------	----------------

Avståndet motsvarar det maximala avståndet mellan en vagnsände och vagnens hjul.

ibruktagandebesiktning

kopplingsarbeten samt verifiering av kopplingsarbeten i och validering av funktion hos en anläggning som skall tas i bruk

*Ibruktagandebesiktning benämns ofta enbart besiktning. Den kan bestå av ett antal delbesiktningar. Den skall genomföras enligt TDOK 2014:0492 (tidigare BVS 544.92100)
Jfr delbesiktning.*

ibruktagandedare

den som planerar och leder ibruktagandebesiktningen

*Benämndes tidigare huvudbesiktningsman.
Jfr ibruktagandebesiktning.*

igångsättande signaleringssträcka

Definition finns i TDOK 2013:0271 (tidigare BVS 544.70003)Vägskyddsterm.

signaleringssträcka som kortslutande spårfordon befinner sig på vid färd mot plankorsningen, och som därmed kommer att sätta igång varningssignaleringen

Jfr signaleringssträcka, plankorsning, varningssignalering.

igångsättningspunkt

Definition finns i TDOK 2013:0271 (tidigare BVS 544.70003)Vägskyddsterm.

punkt där passerande kortslutande spårfordon skall sätta igång varningssignaleringen vid färd mot plankorsningen

Jfr varningssignalering, plankorsning, signaleringssträcka.

i kontroll, (In Control)

tillstånd för ett bangårdsobjekt, som innebär att det är tekniskt kontrollerat i avsett läge

Jfr bangårdsobjekt, ur kontroll.

infartsgränsbalis, EnBG ('Entrance Balise Group')

balisgrupp som beordrar nivåbyte vid infart till ett område.

ingrepp

en åtgärd, i en anläggning som är i bruk, som inte är en ändring, men som innebär;

- att enheter, apparater, komponenter eller trådar monteras, lossas eller ändras avsiktligt, eller
- risk för att enheter, apparater, komponenter eller trådar lossas eller ändras oavsiktligt.

ingångsbom

Vägskyddsterm.

bom som en trafikant som framför ett vägfordon först kommer till vid en plankorsning

Jfr bom, plankorsning.

DokumentID	Version
TDOK 2014:0495	4.0

inkopplad signaleringssträcka

Definition finns i TDOK 2013:0271 (tidigare BVS 544.70003) Vägskyddsterm. signaleringssträcka som sätter igång varningssignaleringen när den beläggs av ett kortslutande spårfordon som närmar sig plankorsningen

Jfr signaleringssträcka, varningssignalering, plankorsning.

inkopplingsledare

Infrastrukturförvaltarens representant som övergripande ansvarar för och samordnar ibruktagande av ändrade anläggningar

inrullningskontroll, ('Roll in detection')

kontroll av att inget fordon rullat in i anloppssträckan till den rörelseväg som tåget ska använda sig av.

isolerskarv, isol-skarv

avgränsningspunkt för spårledning

Jfr spårledning.

juridisk registreringsenhet, JRU ('Juridical Recording Unit')

enhet för att registrera alla händelser och meddelanden om fordonsrörelser tillräcklig för efterhandsanalyser av alla händelser som lett till en olycka.

K1-nedsättning

Definition finns i TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000) ATC-term.

nedsättning av hastigheten på grund av en kurva av kategori K1, vilket innebär en normal kurva

Jfr nedsättning.

K2-nedsättning

Definition finns i TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000) ATC-term.

nedsättning av hastigheten på grund av en kurva av kategori K2, vilket innebär en kurva med onormal övergångskurva eller ramp

Jfr nedsättning.

K-KMC

Transportnyckel som används för att säkra KMAC-utbyte mellan KMC:er. Transportnyckeln utgörs av K-KMC1 och K-KMC2 (samma funktion som KTRANS).

K-nyckellås, ('Key lock')

anordning för att kontrollera och frige lokalt omlägningsbara växlar för lokal manövrering.

KBv-funktion

Vägskyddsterm.

kontrollfunktion som kan användas för att säkerställa beredskapen för varningssignalering hos en vägskyddsanläggning med bommar

Jfr bom, varningssignalering.

Key Derivation Function, KDF

Funktion som genererar en eller flera kryptonycklar från ett hemligt värde och/eller från annan känd information (t.ex. lösenord).

Key Management, KM

Alla aktiviteter som behöver utföras för att kunna hantera kryptonycklar, t.ex. generering, lagring, distribution och domänöverskridande nyckelutbyte mellan KMC:er.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

Key Management Centre, KMC

Den funktionella enheten som ansvarar för generering, lagring och distribution av krypteringsnycklar en KM domän och nyckelhantering mot andra domäner. Distribution av nycklar till enheter inom en domän sköts endast av domänens KMC. KMAC-nycklar för domänöverskridande trafujm dustruvveras till enheter tillhörande annan domän genom att nyckeln först skickas till den andra domänens KMC som sedan distribuerar ut den till enheten.

Key Management System, KMS

Det system som krävs för en säker nyckelhantering, inkluderande KMC och gällande regker och procedurer.

KMAC

Autenticeringsnyckel i Euroradioprotokollet.

KTRANS

Transportnyckel som används för att säkra KMAC-utbyte mellan KMC och ERTMS-enheter. Transportnyckeln utgörs av KTRANS1 och KTRANS2 (samma funktion som K-KMC).

kodare, LEU ('Lineside Electronic Unit')

Utrustning för att förmedla varierbar data till styrbara baliser.

kodord

ATC-term.

kodad information avsedd att överföras från balis till spårfordon

En balis kan överföra tre stycken kodord kallade X, Y och Z. Ett kodord kan vara fast programmerat eller styrbart utifrån.

kommando, ('Command')

begäran från en operatör, exempelvis tågklarare, att via ett manöversystem få en viss åtgärd utförd i en signalanläggning

Jfr manöversystem, signalanläggning.

kontrollbesiktning

besiktning som skall genomföras efter ett ingrepp och som syftar till att kontrollera att inget ändrats i signalanläggningen och att den fungerar enligt anläggningsdokumentationen

Kontrollbesiktningen skall genomföras enligt TDOK 2014:0408 (tidigare BVS 544.92130)

Jfr signalanläggning.

kontrollsträcka

Definition finns i TDOK 2013:0271 (tidigare BVS 544.70003) Vägskyddsterm.

den del av signaleringssträckan som sträcker sig mellan den punkt där fällningssträckan slutar och plankorsningens mittpunkt

Gränsen mellan fällningssträckan och kontrollsträckan kan finnas vid

- orienteringstavlan för plankorsningen
- balisgruppen som lämnar signalbesked för plankorsningen
- punkten där förbesked lämnas för den huvudsignal som kontrollerar vägskyddsanläggningens status.

Saknas signalering mot banan är fällningssträckan, kontrollsträckan och signaleringssträckan samma sträcka.

Jfr signaleringssträcka, fällningssträcka, plankorsning.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

kopplade signaler

samband mellan signalbeskeden från två på varandra följande huvudsignaler, som innebär att den första signalen inte får lämna ett högre signalbesked än vad den följande gör

Kopplade signaler förekommer där avståndet mellan huvudsignalerna är mindre än det minsta tillåtna för att de ska få lämna olika besked. Det tillåtna minimiavståndet beror också av signalerad hastighetsskillnad, vilket medför att huvudsignaler som är kopplade vid en hastighet inte behöver vara det vid en annan, lägre hastighet.

kopplade växlar

två eller flera växlar som alltid manövreras gemensamt med samma order från ett signalställverk eller en lokalställare

*Kopplade växlar har gemensamma kontrollkretsar.
Jfr order, signalställverk, lokalställare.*

korsningsområde

Vägskyddsterm.

1) det område som både är spårområde och vägområde

Jfr vägområde, plankorsningsområde.

2) Definition i TDOK 2014:0374 (tidigare BVF 544.71001)

det område som begränsas av bommarna i vägens längsled samt vägkanterna i järnvägens längsled

Jfr bom.

kryssmärke

Vägskyddsterm.

vägmärke som informerar vägtrafikanterna om förekomsten av en plankorsning

*Se vidare Vägmärkesförordningen.
Jfr plankorsning.*

kvitterat nödstopp, PT ('Post Trip mode', se UNISIG SUBSET -023)

det driftläge i vilket ombordutrustningen kommer efter att ett fordon har stannat efter att fått nödbroms och föraren har kvitterat händelsen.

KVSi-funktion

Vägskyddsterm.

funktion som kontrollerar att signaleringssträckorna för en vägskyddsanläggning är fria från kortslutande spårfordon eller att signalbeskedet rörelse tillåten ges i vägkorsningssignalen, innan huvudsignalen får ge körbesked mot plankorsningen

Jfr signaleringssträcka, rörelse tillåten, vägkorsningssignal, körbesked, plankorsning.

körbesked

samlingsbenämning för alla huvudsignalbesked som inte innebär "stopp"

lastplats

Äldre benämning på en plats på linjen med växel i huvudspåret.

linjeblockeringsanslutning

anslutningen mellan linjeblockeringsystemet för ett spår på linjen och signalställverket på en driftplats

Jfr signalställverk.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

ljudsignal

Vägskyddsterm.

i vägskyddssammanhang en akustisk signal i en vägskyddsanläggning avsedd att varna bland andra gående och cyklister

Se vidare Vägmärkesförordningen..

ljudsignalanläggning, D-anläggning

Vägskyddsterm.

vägskyddsanläggning med enbart ljudsignaler

Jfr ljudsignal.

ljus- och ljudsignalanläggning, CD-anläggning

Vägskyddsterm.

vägskyddsanläggning där vägtrafikanter varnas genom en kombination av vägljussignaler och ljudsignaler

När ljus- och ljudsignalanläggning används enbart för gång- och cykeltrafik kan den kompletteras med en gångfälla och betecknas då CDGF- anläggning.

Jfr vägljussignal, ljudsignal.

ljussignal

Se vägljussignal.

ljussignalanläggning, C-anläggning

Vägskyddsterm.

vägskyddsanläggning med enbart vägljussignaler

Jfr vägljussignal.

lokal automat

automat som är fysiskt realiserad i anslutning till ett signalställverk eller som utgör en del av ett signalställverk

Jfr automat, signalställverk.

lokalfrigiven, ('Locally operated')

växel, spårspärr eller vägskydd som är frigiven för lokal manövrering.

lokalfrigivningsområde, ('Shunting area')

område bestående av ett eller flera spåravsnitt som kan låsas för en eller flera växlingsrörelser som inom området kan förflyttas fritt och utan bestämd riktning

Lokalfrigivningsområden kan vara temporära eller permanenta. Ett temporärt lokalfrigivningsområde kan låsas och låsas upp, medan ett permanent lokalfrigivningsområde alltid är låst.

Jfr permanent lokalfrigivningsområde, temporärt lokalfrigivningsområde.

lokal manövrering

tillstånd i signalsäkerhetsanläggningen som innebär att en växel eller spårspärr endast kan manövreras för omläggning med manöverutrustning som är placerad intill växeln eller spårspärren

Jfr central manövrering.

lokalställare

manöverutrustning för lokal manövrering av växel eller spårspärr

Jfr lokal manövrering.

lutning

mått på banprofilens avvikelse från horisontalplanet, uttryckt i promille

Medlut anges som ett negativt tal medan motlut anges som ett positivt tal. Om banan är plan så är lutningen 0 ‰.

DokumentID	Version
TDOK 2014:0495	4.0

lutningsprofil, GP ('Gradient Profile')

beskrivning av banans lutningar.

låst rörelseväg, ('Locked route')

rörelseväg för vilken signalställverket låst de för rörelsevägen nödvändiga bangårdsobjekten i rätt tillstånd

Jfr bangårdsobjekt, signalställverk, rörelseväg.

länkning, ('Linking')

en metod där en balisgrupp anger avståndet till en annan balisgrupp, Länkningen kan i nivå 2 & 3 utföras via radiokommunikation med RBC.

magasinerings

funktion för att köa kommandon till signalställverk, i väntan på att villkor för verkställelse uppfylls

Jfr order, signalställverk.

manuell upplåsning

upplåsning av rörelseväg, där upplåsningen initieras genom ett kommando från en tågklarerare

Manuell upplåsning används om en fordonsrörelse inte passerat de objekt som hör till dess rörelseväg. Den används också vid fel. Manuell upplåsning kallades tidigare för nödfallsutlösning.

Jfr upplåsning, rörelseväg, automatisk upplåsning.

manöverlåda

låda, placerad på vägkurens utsida, innehållande anordning för avstängning av ljudsignal och manuell start av varningssignalering samt en frikopplingsnyckel för bomdriven

Jfr vägkur, ljudsignal, varningssignalering, frikopplingsnyckel, bomdriv.

manöverspärr

förhindrar att bangårdsobjekt ändrar läge eller att tekniska körtillstånd ges under en viss tid efter en återstart av markutrustningen.

manöversystem

teknisk utrustning som utgör en länk mellan operatören och signalställverket, och som ger hjälp för styrning och övervakning av signalanläggningen och tågtrafiken

Jfr signalställverk, signalanläggning.

markutrustning, ('Trackside Equipment' se UNISIG SUBSET -023)

utrustning för att förmedla data till fordon.

medriktad signalpunkt, ('Facing signal point')

signalpunkt vars signal eller tavla visar framsidan mot en förare som närmar sig.

medväxel, ('Trailing points')

växel betraktad i den riktning där två spår leder samman i ett spår.

(JvSFS 2008:7 bilaga 1)

Message Authentication Code, MAC

Kryptografisk kontrollsumma som använder symmetriska nycklar för att verifiera att mottaget data är oförändrat.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

mjuk övervakning

Definition finns i TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000) ATC-term.
inställningsmöjlighet i ATC-systemet, innebärande att mjukare bromsning används, vilket betyder att avståndet mellan punkten där bromsning sker och målpunkten ökar med cirka 50 %
Jfr målpunkt.

MMI, ('Man Machine Interface')

motriktad signalpunkt, ('Trailing signal point')

signalpunkt vars signal eller tavla visar baksidan mot en förare som närmar sig. I sido- eller frontskyddsområde har en motriktad signalpunkt sin baksida riktad mot den skyddade rörelsevägen.

motväxel, ('Facing points')

växel betraktad i den riktning där ett spår förgrenar sig i två spår.

(JvSFS 2008:7 bilaga 1)

målavstånd, ('Target distance')

Definition finns i TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000) ATC-term.
avståndet från punkten där ett restriktivt förbesked lämnas till målpunkten
Målavstånd används också som benämning på avståndet mellan en hastighetshöjande försignal och höjningspunkten. I fordonsdatorn är målavståndet det för ögonblicket aktuella avståndet mellan fordon och målpunkt.
Jfr målpunkt.

målhastighet, ('Target speed')

Definition finns i TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000) ATC-term.
hastighet som ett spårfordon skall ha nedbromsats till vid målpunkten, då ett restriktivt förbesked lämnats

Målhastigheten kan också vara högre, än den dittills gällande.
Jfr målpunkt.

målpunkt

Definition finns i TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000) ATC-term.
punkt där ett spårfordon senast skall ha kommit ner i den målhastighet, som meddelats genom ett restriktivt förbesked

Målpunkten kan också vara den punkt där en kommande hastighetshöjning träder i kraft.
Jfr målhastighet.

mötesfunktion

1) funktion i automat som utför de manövrar som behövs för ett tågmöte på en driftplats

Jfr automat.

2) Vägskyddsterm.

funktion som automatiskt håller kvar varningssignaleringen i en vägskyddsanläggning då ett spårfordon passerat, om en ny rörelseväg över plankorsningen är magasinerad

Jfr varningssignalering, rörelseväg, plankorsning, magasinering.

nationellt värde, ('National value')

teknisk parameter i ERTMS-systemet vars värde får fastställas av varje järnvägsförvaltning för sig. Ett trettiotal sådana parametrar finns i ERTMS-systemet.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

nedläge

Vägskyddsterm.

läge där en bom i en vägskyddsanläggning befinner sig i en vinkel på 5° eller mindre från horisontalplanet

Jfr bom.

nedsättning

nedsättning av den tillåtna hastigheten för spårfordon

nivå, ('Level')

utrustningsnivåer i ERTMS-systemet.

nivå 1, L1 ('Level 1')

ETCS markutrustning där optiska signaler och spårledning är kvar. Kan kompletteras med Radio Infill, d v s radioburen komplettering av balisinformationen.

nivå 2, L2 ('Level 2')

ETCS markutrustning utan optiska signaler men med spårledning och radioburen informationsöverföring.

nivå 3, L3 ('Level 3')

ETCS markutrustning utan optiska signaler och utan spårledning men med radioburen informationsöverföring.

nivå 0, Lo ('Level 0')

outrustat område.

nivå STM, LSTM ('Level STM')

en systemnivå som tillåter körning på nationellt utrustade banor...

nominell riktning, ('Nominal direction' se UNISIG SUBSET -023)

den vanliga eller normala riktningen anges av den stegvisa ökningen av den interna balisnumreringen i en balisgrupp.

nödbackning, RV ('Reversing mode', se UNISIG SUBSET-023)

driftläge som tillåter föraren att ändra rörelseriktningen på fordonet när det manövreras från hytten.

nödbroms, EB ('Emergency brake')
nödbromsmåltpunkt, SvL ('Supervised location')

måltpunkt för nödbromskurva. Beräknas av ombordutrustningen och är den minsta av variablerna D_DP och D_OL (se även ”farlig punkt”).

nödbromsretardation, EBD ('Emergency brake deceleration')
nödfallsutlösning

Äldre uttryck. Se manuell upplåsning.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

nödstopp, TR (*'Trip mode'* se UNISIG SUBSET -023)

driftläge som begär tillsättning av nödbromsen.

nödstoppsområde, ESA (*'Emergency Stop Area'*)

ett fördefinierat område där fordon ska förhindras att röra sig när området är aktiverat.

Obstacle detection

Denna definition används bara i SRS.

ombordutrustning, (*'Trainborne equipment'*)

den del av ERTMS-systemet som finns ombord på fordonet.

ompositionering, (*'Repositioning'*)

områdeslåst temporärt lokalfrigivningsområde, (*'Area locked TSA'*)

ett temporärt lokalfrigivningsområde som är definierat i anläggningsdata med avseende på gränser, låsvillkor och vilka objekt som ingår. Ett områdeslåst lokalfrigivningsområde kan stödjas med medgivandesignaler.

order

meddelande som sänds i riktning ut mot ett logiskt objekt eller ett bangårdsobjekt för att påverka detta

Exempel på order är fjärrblockeringsorder som skickas från ett centralt manöversystem till ett signalställverk. Ett annat exempel är ställverksorder som skickas från ett signalställverk till ett bangårdsobjekt. Jfr bangårdsobjekt, manöversystem, signalställverk.

orientering, (*'Orientation'*)

outrustat, UN (*'Unfitted mode'*, se UNISIG SUBSET -023)

driftläge som tillåter ett utrustat fordon att framföras i ett outrustat område.

ovillkorligt nödstoppsmeddelande, UEM (*'Unconditional Emergency stop Message'*)

meddelande som ovillkorligen nödstoppar ett fordon.

passagekontroll

kontroll av att ett spårfordon har passerat en punkt i avsedd riktning

passiv, SL (*'Sleeping mode'*, se UNISIG SUBSET -023)

driftläge som används av ombordutrustningen i passiva fordonsdelar som styrs från en annan del av fordonet.

driftläge som oanvänd hytt i en rörelse intar under körning (SL).

(JvSFS Termer E2)

passiv skiftning, (*'Passive Shunting'*)

P-balis, prefix-balis

Definition finns i TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000) ATC-term.

balis som alltid placeras före övriga baliser i en grupp, och som används vid signal för att ge bortflyttningsavstånd, och vid vissa orienteringstavlor och hastighetstavlor för att ange vid vilka fordonsegenskaper nedsättningen gäller

Jfr bortflyttad målpunkt, bortflyttningsavstånd, hastighetstavla, nedsättning, PT-nedsättning.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

permanent hastighetsbegränsning, ('Train category speed restriction')

permanent begränsning av hastigheten till en nivå som är lägre än banans största tillåtna hastighet och som av bantekniska skäl gäller på ett spåravsnitt för fordonssätt med vissa egenskaper.

(JvSFS 2008:7 bilaga 1)

permanent lokalfrigivningsområde, PSA ('Permanent Shunting area')

lokalfrigivningsområde på sidospår där inga rörelsevägar kan låsas

Ett permanent lokalfrigivningsområde är alltid låst. Sidospår är permanent lokalfrigivningsområde.

Jfr temporärt lokalfrigivningsområde, lokalfrigivningsområde.

planenlig uppställning

uppställning av vagnar eller motorvagnssätt som planerats genom t.ex. tidtabellsläggning

Spår för sådan uppställning kräver i regel anordningar för tågvärme, förarens av- och påstigning samt för att göra kontaktledningen spänningslös.

plankorsning

Definition finns i Förordning om vägtrafikdefinitioner. Vägskyddsterm.

korsning i samma plan mellan en väg och en sådan järnväg eller spårväg som är anlagd på en särskild banvall

plankorsningsområde

Vägskyddsterm.

vägområdet på båda sida om järnvägen fram till linjen genom kryssmärkesstolparna

Jfr plankorsning, kryssmärke, vägområde.

plattformsanläggning

Vägskyddsterm.

vägskyddsanläggning avsedd att användas vid plattformsövergångar för resande

Jfr plattformsövergång.

plattformsövergång

Vägskyddsterm.

korsning i plan mellan gångväg och järnväg i anslutning till plattform för resande och där infrastrukturförvaltaren ensam råder över rättigheten att utnyttja gångvägen

prefix-balis

Se P-balis.

projekteringsunderlag

underlag för projektering av signalhandlingar bestående av tekniska riktlinjer och andra kravdokument, systemhandling, gällande förvaltningshandlingar, stomritningar, eventuella förlagor etc.

Jfr signalhandling, ritningsstommar.

PT-nedsättning

Definition finns i TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000) ATC-term.

tvingande ATC-besked om hastighetsnedsättning som gäller för vissa spårfordon med särskilda egenskaper

Information om vilka fordonsegenskaper som skall finnas för att nedsättningen skall gälla lämnas med P-balis. Exempel på en sådan fordonsegenskap är hög axellast.

Jfr nedsättning, P-balis.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

på sikt, OS ('On Sight mode', se UNISIG SUBSET -023)

driftläge där föraren har fullt ansvar (med avseende på hinderfrihet) för ett säkert framförande av fordonet. Framförandet sker med reducerad hastighet eftersom fordonet kan köra in på spåravsnitt som redan är belagda.

driftläge som medför tekniskt körtillstånd för siktrörelse (OS).

(JvSFS Termer E2)

påvisad position, ('Detected positioning')

påvisad position är den klart fastställda läget hos centrala växlar som ges av kontakterna i växeldriven och eventuella tungkontrollkontakter (TKK). För växlar med rörlig korsningsspets kontrolleras även att spetsens läge stämmer med tungornas.

radioblockering

Definition finns i TDOK 2014:0382 (tidigare BVF 544.98003) och då gällande BVF 902.

radiobaserat tågledningssystem på en bana där fysiska signaler i huvudsak saknas

Jfr signalanläggning.

radioblockcentral, RBC ('Radio Block Centre' se UNISIG SUBSET -023)

centraliserad säkerhetsenhet, som tillsammans med föreglingssystem skapar och upprätthåller separationen mellan fordonssätt. Kommunikerar med CTC/IL, och lämnar via radio tekniska körtillstånd till ERTMS ombordutrustning.

den signalanläggning varifrån en viss sträcka i system E2 eller E3 övervakas.

(JvSFS Termer E2)

radionedkopplingsgrupp, RT BG

balisgrupp som beordrar radionedkoppling av ombordutrustningen.

radiuppkopplingsgrupp, ReBG

balisgrupp som begär uppkoppling till RBC av ombordutrustningen.

radiuppkopplingstavla

tavla vid infart till ERTMS-område där ombordutrustningen senast ska vara uppkopplad mot RBC:n.

reducerad automatik

funktion som kan aktiveras av fjärrtågklararen, och som innebär att ett kortslutande spårfordon självt sätter igång varningssignaleringen utan att någon tågväg behöver vara låst

Reducerad automatik används för en vägskyddsanläggning på en driftplats när en tågväg inte kan låsas på grund av fel i signalställverket. Förkortas TRAV.

Jfr varningssignalering, signalställverk.

restriktivt spåravsnitt, ('Restrictive section')

spåravsnitt som bara kan passeras under vissa villkor, till exempel som siktrörelse eller med hastighetsrestriktioner (endast ERTMS Regional).

riskanalys

en systematisk identifiering och värdering av riskkällor i ett definierat system enligt en etablerad metod

Jfr riskkälla.

riskkälla

ett tillstånd som kan leda till skadehändelser

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

ritningsstommar

projekteringshjälpmedel bestående av på förhand uppgjorda ritningar som visar ett standardiserat utförande av en anläggningsdel

rullningsvakt, ('Roll Away Protection ')

en funktion i ombordutrustningen som förhindra att fordonet rullar iväg i annan riktning än den som körspaken är inställd på.

rörelse tillåten

signalbesked som kan meddelas av flera olika signaler, bland annat vägkorsningssignal, växlingsdvärgsignal eller brosignal

Jfr vägkorsningssignal, brosignal.

rörelseväg

samlingsterm för tågväg och växlingsväg

En rörelseväg låses när en fordonsrörelse ska använda den, och den låses upp automatiskt när rörelsen passerar vägen eller manuellt genom ett kommando från en tågklarare.

Jfr automatisk upplåsning, manuell upplåsning, låst rörelseväg.

rörelseväg (ETCS), ('Route ')

en rörelseväg är den minsta del av spåret som kan låsas av ETCS-systemet för att kunna framföra spårfordon säkert. En rörelseväg har en riktning och kan delas i mindre delar som kan låsas upp efter hand. En rörelseväg kan vara normal tågväg, särskild tågväg eller förenklad tågväg. Den avgränsas av två på varandra följande signalpunkter med samma riktning som rörelsevägen.

rörligt objekt

bangårdsobjekt som fysiskt kan påverka eller inkräkta på spårfordons framförande

Exempel på rörliga objekt är växel, spårspärr, rörlig bro, fällbar stoppbock och portar.

Jfr bangårdsobjekt.

SA-balisgrupp

balisgrupp, kodad med informationen "ATC-arbetsområde slutar"

Benämns "SU-baliser" i TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000)

samtidig infart

samtidig rörelse av två spårfordon som har rörelseväg låst från varsitt håll in på samma driftplats

Benämningen används för mindre mötesstationer på enkelspår. På en driftplats utrustad för kort samtidig infart tillåts endast samtidig infart om det först inkommande tågets längd understiger en viss tillåten längd. Detta kontrolleras med automatisk tåglängdsmätning.

Jfr rörelseväg, tåglängdsmätning.

senaste relevanta balisgrupp, LRBG ('Last Relevant Balise Group ')

den första påträffade och korrekt lästa balisgruppen om länkningsinformationen inte är känd av ombordutrustningen.

Den senast korrekt lästa balisgruppen som påträffades vid den förväntade positionen om länkningsinformationen är känd av ombordutrustningen.

Den senaste relevanta balisgruppen används som gemensam referens av ombordutrustningen och markutrustningen i nivå 2 & 3.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

selektat tåg

Vägskyddsterm.

spårfordon som påverkar vägskyddsanläggningen vid den första igångsättningspunkten, när vägskyddsanläggningen har två alternativa igångsättningspunkter

Jfr igångsättningspunkt.

separatmarkerat, ('Separate marked')

tillstånd på spåravsnitt efter åtgärd av tågklararen för att markera att det finns outrustade fordon eller kvarlämnade vagnar på spåravsnittet (endast ERTMS Regional).

S-fel

Se säkerhetsfel.

sicksackfällning

Vägskyddsterm.

metod för bomfällning vid en vägskyddsanläggning, där utgångsbommar fälls senare än ingångsbommar

Jfr bom, utgångsbom, ingångsbom.

sidoskydd, ('Flank protection')

skydd som ska hindra spårfordon från att komma in i tågväg från sidan.

(JvSFS 2008:7 bilaga 1)

sidoskyddsområde, ('Flank protection area')

spåravsnitt mellan sidoskydd och den rörelseväg som kräver sidoskydd

Där sidoskyddet utgörs av spårslut sträcker sig sidoskyddsområdet från spårslutet till den rörelseväg som kräver sidoskydd. Sidoskyddsområdet skall kunna kontrolleras obelagt med teknisk lösning.

Om det finns ett korsande spår genom sidoskyddsområdet, så ingår det korsande spåret inte i sidoskyddsområdet, förutsatt att ett fordon på det korsande spåret inte kan komma in i sidoskyddsområdet och att avståndet mellan det korsade och det skyddade spåret är tillräckligt för hinderfrihet dem emellan.

Jfr bangårdsobjekt, rörelseväg, anslutande spår, spårslut.

signal

1) Definitieras i JvSFS 2008:7 bilaga 1.

2) Vägskyddsterm.

akustiskt eller visuellt alarm i en vägskyddsanläggning, avsett att påkalla vägtrafikanters uppmärksamhet för passerande spårfordon

Jfr varningssignalering, ljus- och ljudsignalanläggning.

signalanläggning

signalsystem som installerats för särskild del av banan och som beräknar och meddelar de signalbesked som styr tågfärder och andra trafikverksamheter på huvudspår och sidospår inom denna bandel

Jfr signalsystem.

signalerad sträcka

sträcka för vilken ett givet signalbesked gäller.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

signaleringsområde

Definition finns i TDOK 2014:0376 (tidigare BVF 544.71003) Vägskyddsterm. delsystem i en vägskyddsanläggning, vars uppgift är att känna av var ett kortslutande spårfordon befinner sig och att vidarebefordra denna information till andra delsystem i vägskyddsanläggningen

Signaleringsområdet består av de signaleringssträckor som kan påverka varningssignaleringen vid en plankorsning.

Jfr signaleringssträcka, varningssignalering, plankorsning.

signaleringssträcka

Definition finns i TDOK 2014:0376 (tidigare BVF 544.71003) Vägskyddsterm. sträckan mellan en igångsättningspunkt för varningssignalering och plankorsningens mittpunkt

Jfr igångsättningspunkt, varningssignalering, plankorsning, fällningssträcka, kontrollsträcka, signaleringsområde.

signaleringstid

Vägskyddsterm.

den tid det tar för ett spårfordon att tillryggalägga signaleringssträckan med den hastighet som vägskyddsanläggningen dimensionerats för

Tiden mäts från det att fordonets främre del kommer in på signaleringssträckan, till dess fordonets främre del lämnar signaleringssträckan.

Jfr signaleringssträcka.

signalhandling

Dokument som beskriver utformning och funktion hos en signalanläggning som ska ändras, exempelvis ritningar för ett reläbaserat signalställverk eller individualiseringar i en generell programvara för ett datorställverk. Signalhandlingen ingår i bygghandlingen i form av arbets- och besiktningsritningar.

Jfr signalställverk.

signallåst temporärt lokalfrigivningsområde, ('Signal locked TSA')

ett temporärt lokalfrigivningsområde som låses med en växlingssignal som börjanpunkt. Området är dynamiskt och dess utbredning beror på vilka lämpliga slutpunkter som finns.

signalpunkt, ('Signal point')

en signalpunkt är en fast position i spåret och har en riktning. Den kan definiera början- och/eller slutpunkt för rörelsevägar och är utmärkt med en signalpunktstavla.

punkt som avgränsar signalsträckor och som utmärks med en signalpunktstavla. Kan vara en infartssignalpunkt, mellansignalpunkt, utfartssignalpunkt eller linjesignalpunkt.

(JvSFS Termer E2)

signalpunktstavla, SiB ('Signal Board')

tavla som marker ut en signalpunkt.

signalsträcka, ('Signalling section')

sträckan mellan två på varandra följande signaler i samma färdriktning

Där radioblockering används utgörs signalsträckan av sträckan mellan två balissignaler.

Jfr radioblockering, balissignal.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

signalställverk

signalsystem för övervakning och styrning av en eller flera driftplatser, och i vissa fall även en eller flera linjer

Jfr signalanläggning.

signalsystem

system som styr och kontrollerar tågfärder och andra trafikverksamheter på huvudspår och sidospår

Jfr tåg, signalanläggning.

signalsäkerhetsanläggning

den del av en signalanläggning som måste vara felsäker

Jfr signalanläggning, felsäker.

signalsäkerhetskontrollant

den person som utför kontrollbesiktning enligt TDOK 2014:0408 (tidigare BVS 544.92130)

Jfr kontrollbesiktning.

Sisä-kontrollant

Se signalsäkerhetskontrollant.

skiftning, SH ('Shunting mode', se UNISIG SUBSET -023)

mod som tillåter fordon att växla utan att systemet har giltiga tågdata.

driftläge som medger rörelse i valfri riktning inom lokalreserverat område (SH).
(JvSFS Termer E2)

skredvarning

system för detektering av skred, såväl jord- och stensked som snöskred, vilket signaleras med skredvarningsstopplykta

Jfr stopplykta.

skyddsavstånd

minsta tillåtna avstånd mellan ett spåravsnitt som reserverats för en viss rörelse och annat korsande eller motriktat spåravsnitt som reserverats för en annan rörelse

Ett reserverat spåravsnitt kan vara en låst rörelseväg, en blocksträcka eller ett låst lokalfrigivningsområde. Avståndet räknas från rörelsevägens slutpunkt, den signal som avslutar blocksträckan eller det objekt som avgränsar lokalfrigivningsområdet.
Jfr blocksträcka, rörelseväg, slutpunkt, lokalfrigivningsområde.

skyddsavstånd, ('Safety distance')

minsta tillåtna avstånd mellan ett spåravsnitt som reserverats för en viss rörelse och annat korsande eller motriktat spåravsnitt som reserverats för en annan rörelse.

skydd mot backning, RMP ('Reverse Movement Protection')

en funktion som förhindrar att fordonet rullar iväg i annan riktning än det giltiga tekniska körtillståndet.

DokumentID TDOK 2014:0495		Version 4.0
------------------------------	--	----------------

skyddssträcka, ('Protection distance')

- 1) den sträcka som finns närmast efter en rörelsevägs slutpunkt, och som kan utnyttjas av ett fordon som inte kunnat stanna vid slutpunkten, och som därför skall vara hinderfri
*En annan definition finns i JvSFS 2008:7 bilaga 1 .
Jfr rörelseväg, slutpunkt.*
- 2) Vägskyddsterm.
sträckan mellan målpunkten och plankorsningens mittpunkt vid en ATC-utrustad vägskyddsanläggning
*Beskrivs även i TDOK 2014:0466 (tidigare BVH 544.70004).
Jfr målpunkt, plankorsning.*

skyddsväxel, ('Protective point')

växel som i skyddande läge hindrar spårfordon från att komma in i ett visst spår.

(JvSFS 2008:7)

slutpunkt, ('End point')

det bangårdsobjekt där en rörelseväg slutar

Jfr rörelseväg, börjanpunkt.

slutpunkt för tekniskt körtillstånd, EOA ('End of movement Authority' se UNISIG SUBSET -023)

plats till vilken fordonet är tillåtet att fortsätta och där målhastigheten är noll. Målpunkt för servicebromskurvan (se även nödbromsmåltpunkt).

slutpunktsupplåsning, ('End-of-route release')

slutpunktsupplåsning är en automatisk upplåsning av rörelsevägen. Den sker efter att rörelsen har stannat vid rörelsevägens slutpunkt.

spåravsnitt, ('Track section')

ett spåravsnitt är den minsta del av ett spår som behandlas i RBC/IL.

spårbeskrivning, ('Track description' se UNISIG SUBSET -023)

information som minst innehåller:

- tekniska körtillståndets längd
- statiska hastighetsprofilen
- lutningsprofil

Det kan också innehålla:

- axellastprofil
- spåregenskaper
- spårämplighetsdata
- områden där växling är tillåten.

spåregenskap, ('Track condition' se UNISIG SUBSET -023)

information som överförs till fordonet om förhållande framöver, såsom tunnlar eller spåravsnitt utan kraftmatning.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

spårfordon

rullande materiel som kan framföras på räls. Spårfordon indelas i storfordon och småfordon. En fordonsenhet som består av fast sammankopplade delar betraktas som endast ett spårfordon.

Enligt JvSFS 2008:7 bilaga 1, så är ett spårfordon "ett järnvägsfordon som kräver godkännande av tillsynsmyndigheten...". I signalteknisk dokumentation räknas dock alla järnvägsfordon som spårfordon.

spårledning

en strömkrets som påverkas av ett kortslutande spårfordon genom att hjulaxlarna kortsluter spårets båda räler, vilket ger signalanläggningen besked om att ett fordon finns på spåravsnittet

Jfr signalanläggning.

spårklämplighetsdata, ('Route suitability data' se UNISIG SUBSET -023)

valfritt data som sänds till ombordutrustningen så att den kan kontrollera fordonssättets möjlighet att trafikera spåret som angivits i det tekniska körtillståndet. Det innehåller data som beskriver lastprofil, kraftmatning och axellast.

spårrelä

relä som känner av om en spårledning är fri från kortslutande spårfordon

Jfr spårledning.

spårsignaleringsområde

Definition finns i TDOK 2014:0376 (tidigare BVF 544.71003). Vägskyddsterm.

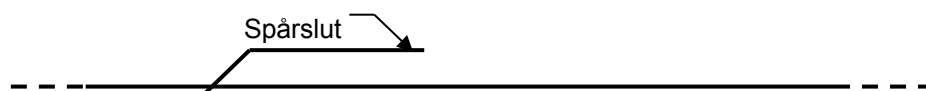
samlingsbegrepp för de signaleringssträckor som inkommer till en plankorsning på samma spår och från samma håll

Till varje spår som ingår i en plankorsning hör två spårsignaleringsområden, ett för vardera sidan av plankorsningen.

Jfr signaleringssträcka, plankorsning, vägskyddsautomatik, signaleringsområde.

Spårslut

den punkt där ett spår slutar

Vid spårslut kan en stoppbock placeras, för att förhindra fordonsrörelse ut från spåret. Spårslut kan utgöra frontskydds- eller sidoskyddsobjekt, eftersom fordonsrörelse förbi spårslut in på spåret inte är möjlig.

spärrad spårspärr, ('Blocked derailer')

funktion som förhindrar omläggning av spårspärren eller frigivning för lokalmanövrering. En spårspärr kan spärras i båda lägena.

spärrad växel, ('Blocked point')

spärrning av växel:

Manöver och funktion i signalställverk. Förhindrar att växeln kan läggas om.

(JvSFS 2008:7 bilaga 1)

spärrat spåravsnitt, ('Blocked track section')

spärrning av spåravsnitt:

Manöver och funktion i signalställverk. Förhindrar att en huvudsignal kan ställas till "kör" till en tågväg där det spärrade spåravsnittet ingår.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

spärrning, ('Blocked')

funktion som förhindrar manövrering av delar av en signalanläggning i syfte att begränsa trafikeringen

För att förhindra körbesked eller beskedet "rörelse tillåten" till ett spåravsnitt kan man spärra rörelseväg, signal eller linje. Spärrning av rörligt bangårdsobjekt skall förhindra att signalanläggningen kan ändra objektets läge eller frige objektet för lokal manövrering.

Jfr signalanläggning, körbesked, rörelseväg, bangårdsobjekt, lokal manövrering.

standardvärde, SoM ('Default value')
startprocedur, SoM ('Start of Mission')

procedur när fordon ska påbörja verksamhet inom ERTMS-område.

statisk hastighetsprofil, SSP ('Static Speed Profile' se UNISIG SUBSET -023)

beskrivning av fasta hastighetsrestriktioner för ett spåravsnitt. Hastighetsrestriktionerna kan exempelvis bero på banans Sth, kurvor, växlar, tunnel, profiler eller broar.

STM nationell, SN ('STM National mode', se UNISIG SUBSET -023)

driftläge i STM-nivå som ger det nationella systemet tillgång till MMI, TIO och odometer men övervakar enligt nationella regler.

stoppbesked

signalbeskedet "stopp"

stoppsträcka

den sträcka som ett visst spårfordon kräver, för att bromsarna skall tillsättas och för att fordonet skall kunna minska sin hastighet till en given lägre hastighet

Stoppsträckan är summan av bromssträckan och den sträcka som tillryggaläggs under tillsättningsstiden.

Jfr tillsättningsstid, bromssträcka.

strömlöst, NP ('No Power mode', se UNISIG SUBSET -023)

ombordutrustningen saknar kraftmatning vilket medför att bromsarna är aktiverade.

ställverk

Termen förekommer med annan betydelse även inom elkraftområdet.

Se signalställverk.

Sv-spårledning, vägspårledning

Vägskyddsterm.

den spårledning som sträcker sig över plankorsningen i en vägskyddsanläggning

Jfr spårledning, plankorsning.

systemfel, SF ('System Failure mode', se UNISIG SUBSET -023)

det driftläge i vilket ombordutrustningen kommer när ett fel som kan påverka säkerheten upptäcks.

säkerhetsbevisning

en sammanställning av dokument och argumentation som visar att arbetet med en ändrad anläggning har bedrivits på ett säkert sätt och enligt denna föreskrift

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

säkerhetsfarligt fel

ett fel som kan leda till en säkerhetsfarlig händelse.

säkerhetsfel, S-fel

fel i vägskyddsanläggning som kan medföra en säkerhetsfarlig situation

Vid en säkerhetsfarlig situation finns risk finns för skador på människor, fordon eller anläggningar. Säkerhetsfel förkortas S-fel.

säkerhetskritiskt fel

se säkerhetsfarligt fel

säkerhetsplan

en dokumenterad planering av organisation, ansvar, resurser och åtgärder som syftar till att säkerställa rätt utförande och säkerhet hos en ändrad anläggning

säker signaleringssträcka

Definition finns i TDOK 2013:0271 (tidigare BVS 544.70003) Vägskyddsterm.

signaleringssträcka som är felsäker, och som också säkert detekterar ett kort fordon i hög fart

Jfr signaleringssträcka.

säkerställd bakände, SRE ('Safe Rear End')

den bakerst möjliga senast giltiga positionen av fordonssättets bakände med hänsyn tagen till möjliga felmarginaler. Om tågintegritetssystem saknas så blir denna vid spårledningsskarven närmast bakom fordonssättet.

säkerställd framände, SFE ('Safe Front End')

den främst möjliga senast giltiga positionen av fordonssättet framände med hänsyn tagen till möjliga felmarginaler.

särskild rörelse-tillstånd, ('Staff responsible permission')

tillstånd att fortsätta en specificerad sträcka med en specificerad hastighet i enlighet med förarens omdöme. Innehåller inte nödvändigtvis spårdata.

särskild transmissionsmodul, STM ('Specific Transmission Module')

enhet på fordon, som läser av ATC2 balistelegram och översätter inforationen till ERTMS omborddator.

särskild tågväg, STR ('Special train route')

tågväg i system E2 och E3 för tågfärd eller spärrfärd som ska framföras utan verksamt tågskyddssystem.

(JvSFS Termer E2)

särskilt ansvar, SR ('Staff Responsible mode', se UNISIG SUBSET -023)

driftläge som tillåter föraren att ta fullt ansvar för fordonets rörelse i ett utrustat område.

Ombordutrustningen begränsar hastigheten i detta driftläge.

driftläge som möjliggör rörelse utan tekniskt körtillstånd och som i system E2 och E3 kräver muntligt körtillstånd från tågklararen enligt särskild blankett innan rörelsen påbörjas (SR).

(JvSFS Termer E2)

Takhastighet, ('Most Restricted Speed Profile' se UNISIG SUBSET -023)

Definition finns i TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000). ATC-term.

den största tillåtna hastigheten i ATC-systemet

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

*Takastigheten beror dels på det spårfordonets egenskaper och dels på banans kvalitet, växellägen och liknande vilket anges med tavlor, signaler etc.
Jfr tavla.*

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

tam-sträcka

Äldre beteckning på sträcka motsvarande system M.

Sträcka utan linjeblockering, där tågrörelser och andra verksamheter säkras genom utväxlande av tåganmälan och hinderanmälan

teknisk kontroll

kontroll av status för ett bangårdsobjekt, som utförs automatiskt av signalanläggningen

Jfr bangårdsobjekt, signalanläggning.

tekniskt körtillstånd, MA ('Movement Authority' se UNISIG SUBSET -023)

körtillstånd som lämnas genom tågskyddssystemet som säkrad rörelse (FS) eller siktrörelse (OS).

(JvSFS Termer E2)

tekniskt körtillstånd "siktrörelse", OS MA ('On Sight Movement Authority')

körtillstånd för en låst rörelseväg där systemet inte kan garantera hinderfrihet.

tekniskt körtillstånd "säkrad rörelse", FS MA ('Full Supervision Movement Authority')

körtillstånd som lämnas för en låst rörelseväg som är fri från hinder och trafikverksamhet.

temporärt lokalfrigivningsområde, TSA ('Temporary Shunting Area')

lokalfrigivningsområde som kan låsas på huvudspår eller sidospår där rörelsevägar kan låsas

Utsträckningen av ett temporärt lokalfrigivningsområde kan definieras vid lokalfrigivningsområdets projektering så att området får samma utsträckning vid varje låsningstillfälle. Utsträckningen kan också definieras vid varje låsningstillfälle, och kan då bli olika från gång till gång.

Jfr permanent lokalfrigivningsområde, lokalfrigivningsområde.

T-hastighet

Definition finns i TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000). ATC-term.

takhastighet kategori T, där T står för tvingande

T-hastighet är detsamma som banans största tillåtna hastighet.

Jfr takhastighet.

tillsättningsstid

tiden från det att ett bromssystem aktiveras till dess att trycket i bromsledningen sänkts till hälften av det ursprungliga

Tillsättningsstiden beror bland annat av tåglängden.

tillåten hastighet, ('Permitted speed' se UNISIG SUBSET -023)

den hastighet md vilken ett fordon får framföras utan att ERTMS/ETCS varnar eller ingriper.

TKK, tungkontrollkontakt ('Tongue detection Contact')

kontakt för att övervaka växeltungornas läge i förhållande till stödrälen

Track detection

Denna definition används bara i SRS.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

trafikstyrningssystem

system som

- tar emot, provar och verkställer kommandon från en operatör,
- stöder operatörens arbete med att styra trafiken eller
- styr och kontrollerar spårfordons rörelser

Termen operatör avser här fjärrtågklarare, tågklarare, trafikledare eller rangerledare.

Jfr manöversystem, signalsystem.

Triple Data Encryption Algorithm, 3TDEA

Krypteringsalgorithm som används i Euroradioprotokollet. Algoritmen är en tre stegs process där DEA används i varje steg (3xDEA).

tunganordning

förenklad skyddsväxel som består av en växel med en eller två tungor, men där spårkorsningen och efterföljande skyddsspår saknas

När tunganordningen ligger i skyddande läge kommer ett spårfordon som rör sig in i tunganordningen att spåra ur.

tungskontrollkontakt

Se TKK.

tåganmälan, TAM ('Train announcement')

procedur med manuella rutiner och regler när tåg trafikerar en sträcka med system M.

tågdata, ('Train data')

data som innehåller information som beskriver fordonssättet och som behövs för att ERTMS ska kunna övervaka fordonssättets rörelser.

tågfärd, ('Train movement')

trafikverksamhet för att framföra storfordon från en driftplats eller del av driftplats till någon annan driftplats eller del av driftplats.

(JvSFS 2008:7 bilaga 1)

tågkategori, ('Train category')

del av tågdata.

tågklarare, Tkl ('Dispatcher')

person som övervakar och leder trafikverksamheten på huvudspår och särskilt angivna sidospår
(JvSFS 2008:7 bilaga 1)

tågledningssystem, CTC ('Centralised Traffic Control system')**tågnummer, ('Train running number')**

del av tågdata.

tåglängdsmätning

automatisk mätning av tågets längd utanför driftplatsen, vilket avgör om samtidig infart är möjlig eller inte på driftplatser utrustade för kort samtidig infart

Jfr tåg, samtidig infart.

DokumentID	Version
TDOK 2014:0495	4.0

tågslagsselektering

Vägskyddsterm.

differentiering av igångsättningspunkter för varningssignalering, beroende på om annalkande spårfordon ingår i ett selekterat tåg eller ej

Jfr igångsättningspunkt, varningssignalering, selekterat tåg.

tågslutskontroll, ('Train Integrity' se UNISIG SUBSET -023)

tilltro till att fordonsättet är helt och att inga person- eller godsvagnar har lämnats kvar.

tågslutskontrollsystem, TIMS ('Train Integrity Management System')

tekniskt system som övervakar om fordonsättet är helt.

tågväg (ETCS), ('Train route')

spåravsnitt avsett för framförande av tågfärd eller spärrfärd. Kontrolleras och kan låsas av signalställverket. En tågväg har en bestämd börjanpunkt och en bestämd slutpunkt. I system H, M och E1 är en tågväg alltid avsedd för säkrad rörelse. I system E2 och E3 finns även tågvägar som inte är avsedda för säkrad rörelse.

(JvSFS Termer E2)**uppdateringsinformation, ('Infill information' se UNISIG SUBSET -023)**

data som sänds från markutrustning till fordonet på andra platser än signalpunkter. Ger exempelvis möjlighet att ge information om att signalpunkten framför ändrats till ett mindre restriktivt besked.

upplåsningsspärrad signalpunkt, ('Signal point with activated route release inhibition')

en medriktad signalpunkt som aktiverar upplåsningsspärren hos den tågväg som låses med signalen som börjanpunkt.

upplåsningsspärrad tågväg, ('Train route with route release inhibition')

en tågväg med aktiverad upplåsningsspärr är en tågväg för ERTMS-utrustade tåg som inte kortsluter spårledningarna och därför inte låser upp tågvägen med passagekontroll utan måste låsas upp manuellt.

uppläge

Vägskyddsterm.

läge där en bom i en vägskyddsanläggning befinner sig i en vinkel mellan 85° och 90° från horisontalplanet

Jfr bom.

ur kontroll, ('Out of control')

tillstånd för ett bangårdsobjekt, som innebär att det inte är i kontroll

Jfr bangårdsobjekt, i kontroll.

utdel, OC ('Object controller')

del av en signalanläggning, där ett eller flera bangårdsobjekt, till exempel växel eller signal, skall anslutas

Jfr bangårdsobjekt, signalanläggning.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

utfartsgränsbalis ETCS, ExBG ('Exit Balise Group')
balisgrupp som beordrar nivåbyte vid utfart från ett område.

utfartsgränssignal, ('System exit signal')
en signalpunkt som styrs av ett angränsande system, används vid utfart från ERTMS.

utgångsbom

Vägskyddsterm.

bom som en vägtrafikant normalt endast kan påträffa vid färd ut ur en plankorsning, och som därför kan fällas med tidsfördröjning vid bomfällning

Jfr bom, plankorsning, sicksackfällning.

validering av funktion

ingår i ibruktagandebesiktning och innebär en kontroll av att en funktion anläggning uppfyller Trafikverkets krav

Jfr ibruktagandebesiktning.

verifiering av konstruktion

ingår i ibruktagande- och kontrollbesiktning och innebär en kontroll av att en anläggning är utförd enligt ritningar och andra underlag

Jfr ibruktagandebesiktning, kontrollbesiktning.

varningsläge

Vägskyddsterm.

tillstånd i en vägskyddsanläggning där vägskyddsautomatiken påkallar varningssignalering

Jfr vägskyddsautomatik, varningssignalering.

varningssignalering

Vägskyddsterm.

akustiskt och/eller visuellt alarm i en vägskyddsanläggning, vilket betyder stopp för vägfordon och gående

V-försignal

Förkortning för vägskyddförsignal.

villkorligt nödstoppsområde, CESA

('Conditional Emergency Stop Area')
ett fördefinierat område där fordon förhindras att åka in men inte att lämna när området är aktiverat.

villkorligt nödstoppsmeddelande, CEM

('Conditional Emergency stop Message')
meddelande som nödstoppar ett fordon om fordonet inte passerat en bestämd geografisk position.

viloläge

Vägskyddsterm.

tillstånd för vägskyddsautomatiken i en vägskyddsanläggning

För en vägskyddsanläggning på linjen innebär viloläge att inga kortslutande spårfordon finns på de inkopplade signaleringssträckorna. För en vägskyddsanläggning på en driftplats avses ett läge där inga tågvägar är låsta fram mot plankorsningen.

Jfr vägskyddsautomatik, signaleringssträcka, inkopplad signaleringssträcka, plankorsning.

V-signal

Förkortning för vägskyddssignal.

DokumentID		Version
TDOK 2014:0495		4.0

vägbalis

ATC-term. Vägskyddsterm.

balisgrupp som styrs av en vägskyddsanläggning

vätkorsningsförsignal

Tidigare namn på vägskyddsförsignal.

vätkorsningssignal

Tidigare namn på vägskyddssignal.

vätkur

Vägskyddsterm.

kur som är placerad vid en plankorsning eller en plattformsovergång, och som inrymmer utrustning för att styra bangårdsobjekt i en vägskyddsanläggning

Vätkuren kan också innehålla vägskyddsautomatik

Jfr bangårdsobjekt, plankorsning, plattformsovergång, vägskyddsautomatik.

vägljussignal

Vägskyddsterm.

signal som kan visa stopp för vägtrafik i en vägskyddsanläggning

Se även Vägmärkesförordningen där vägljussignalen kallas ljussignal

vägområde

Vägskyddsterm.

område som består av vägens körbanor, skiljeremisor, vägrenar, diken och slänter

Räcken, kantstenar, parkeringsplatser och rastplatser ingår också i vägområdet.

Jfr korsningsområde.

vägskyddsautomatik

Vägskyddsterm.

del av en vägskyddsanläggning som skall hålla reda på var ett kortslutande spårfordon befinner sig i förhållande till plankorsningen och som också skall hantera igångsättning och avkoppling av varningssignalering samt ge signalbesked till det spårfordonets förare

Jfr plankorsning, varningssignalering, avkopplingsfunktion.

Vägskyddskategori

Definition finns i TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000). ATC-term. Vägskyddsterm.

kategori av hastighetsnedsättning inom ATC-systemet vilken används för nedsättning vid vägskyddsanläggning

Tre vägskyddskategorier finns, V1, V2 och V3, alla med identisk funktion, vilken är att meddela övervakningshastigheten för en osäkrad vägskyddsanläggning. Identiteten V1, V2 eller V3 tilldelas baliser för en vägskyddsanläggning för att baliser som hör till olika vägskyddsanläggningar skall kunna särskiljas från varandra av ATC-systemet. Jfr nedsättning, övervakningshastighet.

vägspårledning

Se Sv-spårledning.

DokumentID	Version
TDOK 2014:0495	4.0

väntetid

Vägskyddsterm.

den tid en vägtrafikanter får vänta medan en vägskyddsanläggning varningssignalerar, innan ett spårfordon når plankorsningen

Begreppet beskrivs närmare i TDOK 2014:0499 (tidigare BVS 544.70002)

Jfr varningssignalering, plankorsning.

växelkontrollant

den person som utför kontrollbesiktning av växlars och spårspärrars mekaniska delar enligt

TDOK 2014:0408 (tidigare BVS 544.92130)

Jfr kontrollbesiktning, växel.

växlingsväg (ETCS), ('Shunting route')

spåravsnitt avsett för ETCS-utrustat fordonssätt i driftläge OS. Den kontrolleras och kan låsas av signalställverket.

Ö-punkt

Se övervakningspunkt.

övervakningshastighet

Definition finns i TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000) ATC-term.

den takhastighet som ATC-systemet övervakar medan ett spårfordon rör sig från övervakningspunkten fram till en osäkrad plankorsning

Jfr takhastighet, övervakningspunkt, plankorsning.

övervakningspunkt, Ö-punkt

Definition finns i TDOK 2014:0454 (tidigare BVH 544.30000) ATC-term.

den punkt i bromskurvan där ATC-systemets övervakning av att bromskurvan inte överskrider övergår i takhastighetsövervakning av övervakningshastigheten fram till en osäkrad plankorsning

Jfr bromskurva, takhastighet, övervakningshastighet, plankorsning.

DokumentID TDOK 2014:0495		Version 4.0
------------------------------	--	----------------

Ändringslogg

Fastställd version	Dokumentdatum	Ändring	Namn
4.0	2017-10-25	Infört definition av säkerhetskritiskt fel	Wåhlander Timo
3.0	2017-05-29	Infört definition av säkerhetsfarligt fel	Wåhlander Timo
2.0	2015-06-18	Införande av ERTMS	Wåhlander Timo
1.0	2015-03-02	Konvertering till TDOK	Dahlin Sabina